

יחד ע"י דבש או ע"י דבר אחר בלא בישול אך אם הם מנושלים ואין הפרוסות
 סיימות אין מברכין ונג'יש (ניכולי בלע"ז) היכא דקבע סעודתיה עלייהו (כתום'
 שם דף ל"ט וע"ש בר"מ יבנהגו') מברכין המוציא: והיכא דלא קבע מברכין
 בורא מיני מזונות: ואין המסובים רשאי' לטעום (שם מ"ז רמב"ם שם מ"ז טור א"ה
 קס"ז) עד שיטעום המברך אבל בנותן רשות כגון שהוא רגיל לחלק ברכ' המוציא
 למסובין קוד' שיאכל היא (ש"ע מותר לתת לכל אחד הלכו קודם שיאכל הוא והם
 ימתינו עד שיאכל הוא) או ככרו של כל אחד לפניו מותר, ו) ואין המברך רשאי
 לטעום עד שיכלה אמן מפי העונין וצרי' לבצוע (חלק דף ק"ב) מהיכא דפריס
 בישול' (דהיינו מצד התהותן לפי המנהג) (ש"ע יהתוך מעט מצד העליון והתחתון):
 והיכא (ברכו' דף מ"א ר"מ שם מ"ז א"ח קס"ה) שיש סתיתין ושלמין מברך על
 השלמין ואפילו הן של פת שחיר ואם שלימין של שעורים ופרוסות של הטיס
 מניה פרוסה בתוך השלימה וביצע משתייהן (ש"ע כל זה כשרוצה לאכול משניהם
 אבל אם אינו רוצה לאכול אלא מאחד אין לחוש לשני אע"פ שחשוב או חביב)
 כן בלילי פסחים (שם מ"א סמ"ג עשין ס"י מ"א ר"מ ה"ל חמץ ומצה פ"ח סו"א
 תע"ה) מברך שתי הברכות על אכילת מצה וברכת המוציא על השלימה ועל הפרוסה
 האמצעית ובוצע משתייהן כאחת: פת נקיה ממאה ופת קיבר מהורה ר' היא בשם
 ר' אדא או מברך על איזה שירצה וכן נהני בפת כשר קיבר ופת שאינו כשר
 נקיה (ש"ע אם אינו נזהר ואם נזהר יסלקנו מהשלחן) ושוב להסיר את מהם:
 וטוב שיהיה לפני (שם דף מ"ז רמב"ם שם מ"ז א"ח קס"ז) מלה או לפתן כדי
 לטבול בו, ו) המוציא: כל תכשיל שיש בו מחמשת המינין (שם ל"ה רמב"ם שם
 פ"ג א"ה ס"י ד"ה) מברך לפנייהם בורא מיני מזונות ואהריהם על המחיה אבל אם
 אינו עשוי רק להיות התבשיל עב לא: והיכא שספק היא לאדם אם בירך ברכת
 המוציא וכן כל הברכות אהרות שהן דרבנן אין צריך לברך אבל ברכת המזון
 שהיא דאורייתא צריך לברך מספק אך בברכה אחת מעין שלש יש להסתפק אם
 דאורייתא אם דרבנן ואם אבל פת במקו' אחד (פסחים ק"א רמב"ם שם פ"ד סו"א
 קפ"ד) וחזר ואכל פת במקו' אחר צריך לחזור ולברך במקומו הראשון ברהמ"ז ולכך
 איצ לברך במקום שני לפניו, ח) אבל יין ושאר כל מיני פירות אין צריך לחזור
 ולברך ברכה שלאהריהם במקום ראשון ולכך צריך לברך לפנייהם
 במקום שני:

ושמא הא דמספקא ליה בפנים היינו מחמת השני פ"י דר"ח ור"ש וירא השם יצא
 ידי שניה' שלא לאכלן כ"א באמצע סעודה ולא לברך עליהם ברכת המוציא, ו) וכן
 לענין ברכת היין והא דאמרינן אין המסובין רשאי' לטעום עד שיטעום הבורע היינו
 ליקח מאיתו פת עצמו שבצע ממנו בעל הבית, מפי מורי הרב ר' שמואל יצ"ו
 ז) אוטר הר"מ ז"ל זהו דוקא במקום שאין הפת מלוח כמו בצרפת אבל במקו'
 שהפת מלוח אין צריך לא מלה ולא לפתן לפנייהם כדאמר רבא לית דין צריך
 בשש וכן פ"ה, ח) כדאמרי' לקבעיה כמה קא הדר בערבי פסחי' פירש לפי מש"כ
 בפנים שהוא צריך לחזור למקום קבועו הראשון לברך ברכ' המזון אחר שאכל

וחבורה שהיו מסובין (ערבי מסחי' דף ק"ג רמב"ם שם א"ה קע"ט) ועקרו רגליה' דלכת לבית הכנס' או לסרא' התן כשהניחו מקצ' החבירי' כשהזרין אין מעונין

במקום שני מיהו לעיל פירש בפני' דאדם שאוכל כשהוא מהלך יושב ומברך וסוק חזי מה עמא דבר במהלפין בדרך שהולכין ואוכלין דרך הילוכן עד סרסה או יותר ויושבין ומברכים במקום סיום אכילתן ואינם חוזרים למקום שאכלו כראשונה וכן פסק בסמ"ג ולפי המנהג היה נראה שמברך במקום שאכל באחרונה, והיה דאמר לקבעיה קמא קא הדר אינו רוצה לומר שיצטרך אחר גמר אכילתו לחזור למקום הראשון כדי לברך, אלא בא ליתן טעם אהא דקאמר דשינוי מקום אין צריך לברך לפניו בדברים הטעונין ברכה לאחריהם במקומן דהיינו פת דלא הוי שנוי מקו' היסח הדע' ועל זה מסיק מאי טעם' דלא הוי שנוי מקום היסח הדעת בדברים הטעונין ברכ' לאחריהן במקומן משום דלקבעיה קמא קא הדר כלומר הוא חוזר וגומר כאן במקום שני קביעת סעודתו שהתחיל במקו' הראשון וכן פי' רש"ם כיון שהיה צריך לחזור למקומו הראשון כדי לברך אם לא היה חוזר ואוכל בכאן לא אסח דעתיה מאכילה ראשונה בשנוי מקום. ואפי' אם נפרש לקבעיה קמא הדר שצריך לחזו' למקומו הראשון כדי לברך היינו אם לא היה חוזר ואוכל במקומו השני, דכיון שאם לא היה חוזר ואוכל במקומו השני היה צריך לחזור למקומו הראשון כדי לברך אחריו בדברים הטעוני' וכו', איב לא אסח דעת' מאכילה ראשונה בשנוי מקום לכך אין צריך לברך לפניו בשנוי מקו' בדברים הטעוני' כו' אבל בדברים שאינם טעוני' ברכה לאחריהם במקומן כשהלך למקום שני אסח דעתיה מאכילה ראשונה משום שנוי מקום כיון שיביל לברך במקום שני בשביל אכילה ראשונה אפי' לא אכל כלל במקום שני וכן משמע מז"ך פי' רש"ם נבי דברים שאינם טעונין כו' ושמא אפילו בפנים לא אמר אלא כשאוכל בקביעות במקום ראשון אבל בהולכי דרכים מודה וכמדומה שראיתי בתוספות שיטת רבי יהואל שנחמק אם מברך פעמים במקום שני ובמקום ראשון, ומיהו בסו' רש"ם פי' ערבי ססחים משמע דאינו מברך כ"א ברכה אח' על שתיהן ובמקום שני וכדפירשנו: וז"ל גבי דברי הטעוני' כו' הואיל ולא בירך אחריהם ועמד לילך למקו' אחר לסעוד על דעת קביעות ראשוני' הלך, וצריך לברך אחריהם ברכה אחת על שהיהם ולפניהם נמי אין צריך לחזור ולברך עכ"ל רש"ם משמע לכאור' דהא דצריך לברך אחריהם ברכה אחת על שתיהם במקום שני קאמר מדלא פירש וצריך לחזור למקו' הראשון ולברך אחריהם, ועוד דומיא דלפניהם נמי אין צריך לחזור ולברך שהזכיר רש"ם דהו' ודאי אמקום שני קאי ולפיכך בכל שנוי מקום כברך לאחריה' במקום שני שנמר סעודתו שם: בין שנוי מקו' ההולכי דרכים בין שנוי מקו' דסעודה קבועה אפילו מבית לבית וכן נראה עיקר (כ"כ בש"ע וכתב י"א שכל ז' המינים טעונין ברכה לאחריהן במקומן וי"א דחמשת מיני דגן דוקא) והחיל דברכות המשמע דרכה בר בר הנה חזר למקומו הראשון לברך צ"ל שלא היה כידו פת לאכול במקום שני:

ברכה לא למפרע ברכת המזון ולא בתחלה ברכת המוציא. (ט) מסקי' בס' ביצד מברכין בשבתות וי"ט דאדם קובע סעודתו על היין בירך על היין שלפני המזון פטר את היין שלאחר המזון: אבל בימים אחרים אינו פוטר וכן כתב רבינו יוסף בנור שיר יר"י פירש (בתוספת שם) שיין של קידוש והבדלה פוטר היין שבתוך י' המזון (ש"ע וי"א שאין ברכת יין הבדלה פוטר אי"כ נטל ידיו קודם הבדלה הלכך המבדיל קודם נטילה יכוין שלא להוציא יין שבתוך הסעודה וכדיעבר שלא כיון כך פטר יין שבתוך הסעודה דספק ברכות דרבנן להקל, כא (שם דף מ"ד רמב"ם שם א"ה קע"ד) להם יין בתוך המזון כל אחד מנכך לעצמו בורא פרי הנפן (ש"ע ואם אמר סברי רבותי והם מכוונין לברכה ואינם אוכלים או ועונין אמן אחד מברך לכולם): כא (שם דף ס"א וע"פ דף ק"ד טור שם קע"ט) להם יין אחד בין שהוא טוב בין שהוא גרוע (ש"ע מברכין הטיב והמטיב כל שאינו יודע שהוא גרוע ואם שתה תחלה יין אדום והביאו לבן אעפ"י שהוא גרוע מברך הטיב והמטיב שהלכין בריא לגוף יותר מהאדום) מברך הטיב והמטיב בשיש אחרים עמו ורבותי מאיבריא היו נוהגין שאחד פיטר את האחרים לענין הטיב והמטיב שאינו בא רק לשמחה ובשבי' האחרים מסתגרי' מעמיהו והיכא שמתכוונין המסובין לפטיר עצמן אף בברכת

(ט) ואפי' בדברים שאין מעונין ברכה לאתריהם כמקומי' דאלו בדבר' הטעוני' ברכי' לאתריה' במסובין אפי' לא הניחו מקצת החבר'י נמי בשינוי מקום אין צריך לברך לפנייהם בדברים הטעונין, ומה שהזכיר ברכה למפרע, לאו דוקא בשביל שהניחי מקצת החבר'י, דהא היסח הדעת אינו גורם חיוב ברכה למפרע דהיינו ברכה דלאתריי כ"א ברכה בתחלה כדפירש בתוספת גבי הב לן ונבריק, והא דקתני בבריית' דאי לא הניחו מקצת החברים דמעונין ברכה למפרע (פירוש כשהן יוצאין) עצה טובה קמלין דשמי' ישתהא קודם ההורה עד שיהא רעב מהמת איתה אכילה ותו לא מצי מברך בהמי' בתו' דעי' פ"י באורק, י) אע"ג דאמרינן דוקא בשבתות וי"ט ולא בימי החול, והבדלה בימי החיל הוא מי' פטר בתוך המזון: דהא דממעטינן ימי החול היינו לענין לפטיר יין שלאחר המזון פירש לאחר שמשכו ידיהם מן הפת שהיו רנילין בימיהם להרבות שתיות יין לאחר שמשכו ידיהם מן הפת ולא היו רנילים בזה כ"א דוקא בשבתות וי"ט ולא בחיל ולכך קאמר דוקא בשבתות וי"ט אבל בימי החול יין שלפני המזון אינו פוטר שלאחר המזון שזהו לאחר שמשכו ידיהם מהפת, אבל לענין יין שבתוך המזון דכל אדם שיש לו יין שותהו בתוך המזון הלכך אפי' בחיל נמי יין שלפני המזון כונן הבדלה פיטר יין שבתוך המזון, וא"ת והלא מבעי' לן אם יין שבתוך המזון פיטר יין שלאחר המזון משום דזה לשתית וזה לשרות המאכל ולא אפשר, וא"כ האיך יפטר יין שלפני המזון יין שבתוך המזון כיון שזה לשתית וזה לשרות המאכל וי"ל דלאו מילתא היא דודאי היין לשתית חשוב יותר מ"ן לשרות לכך מיבעי' ליה דשמי' יין דבתוך המזון דהוי לשרות אינו פוטר היין שלאחר המזון דלשהות דהשוב מפי' אבל ודאי יין שלפני המזון דהוי לשתות וחשוב מפי' יפטר היין דבתוך המזון דלשרות דאינו חשוב כל כך לכך פרי' דיין של קדוש והבדלה פוטר יין שבתוך המזון עכ"ל, וכשיא לי טובא אמאי נקט של